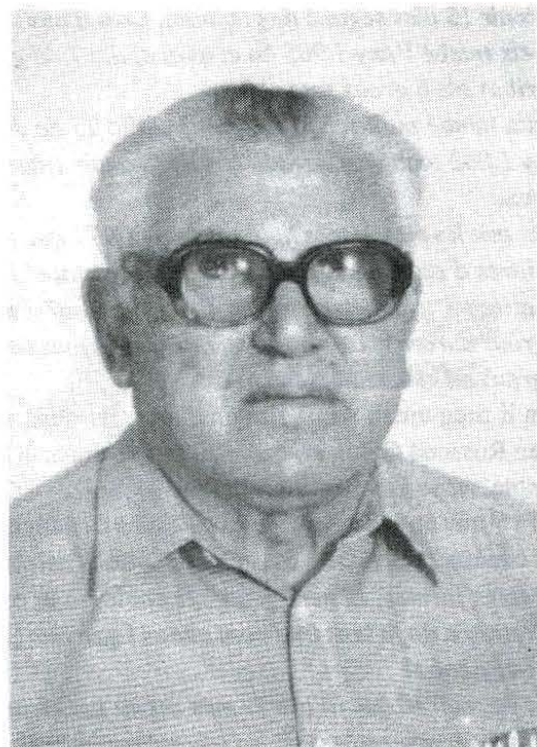

ROSSEND COLOMER, *l'home del temps*

per Joan Miquel Gomis

Enrera han quedat els temps en què la informació metereològica no era res més que un afegit secundari de la informació general. Aleshores els homes del temps -si més no els que sortien per la petita pantalla- eren senyors amb faccions serioses que quan feien la previsió ho feien amb un to enèrgic, gairebé militar que més que informar-nos semblava amenaçar-nos amb pluges torrencials, calors extrems, i freds glaciaris; amb una vara disciplinària que assenyalava el mapa de l'Espanya indivisible sempre afectat per grafismes que ningú entenia i que volien representar les diferents condicions climàtiques.

Les coses han canviat. Ara, els homes i les dones del temps són personatges populars que fan de la informació metereològica un capítol amè i útil de l'actualitat. El Rodríguez Picó és gairebé tan conegut com un jugador del Barça, i a la Televisió Espanyola, la vara del professor dur amb vocació militar ha estat substituïda pel to exageradament amable de senyoreta de pàrvuls que utilitza la física Charo Pascual per a explicar-nos quin temps farà durant el cap de setmana.

Els temps han canviat, i ara a la televisió, la informació metereològica s'ha independitzat dels telediaris o telenotícies, tot comptant amb el patrocini d'una empresa de petrolis, que amenaçada per la immediata competència europea, diu que fa moltes coses -treballa molt- per a la ciutat nord-americana de San Francisco. Tothom coneix ara, gràcies a aquests homes

del temps, el significat de paraules abans estranyes i malsonants, actualment populars.

A la nostra revista, però, la informació del temps sempre ha tingut un espai destacat. Des de fa més de 20 anys, la Revista Alella publica a les seves planes i a cada número tota la informació necessària per a conèixer amb detall la climatologia pròpia d'Alella.

És sens dubte una de les seccions més importants i necessàries de la publicació, i que sempre ha tirat endavant el nostre amic, Rossend Colomer.

- *"De fet, aquesta és una feina que va començar el meu pare l'any 1.905 fins l'any 1960 que va morir, i vaig seguir fent-ho jo. Es tracta de recollir cada dia les dades metereològiques referides a Alella i que fa més de 20 anys són publicades a la Revista Alella. Aquestes mateixes dades les envio també el centre metereològic de Barcelona."*

En Rossend Colomer va néixer l'any 1.918, i a l'hora de fer repàs a la seva vida sempre recull anècdotes que posen de manifest la seva afecció als fenòmens metereològics, en especial els que es produeixen a Alella.

- *Quins són els fenòmens més significatius que recorda que s'han produït en el nostre poble?*

- *"Començaré per un de molt recent que no s'havia produït mai. Durant el mes de juliol i el mes de desembre de l'any passat a Alella no va caure ni una sola gota d'aigua, quan*

normalment, poc o molt, sempre plou cada mes. Això no ha via passat mai."

- *Quines altres dades recorda?*

- "Bé, puc dir-vos que l'any 1959 va ser l'any més fred ja que vàrem arribar als 8 graus sota zero el dia 3 de febrer, i vàrem tenir 15 dies seguits de glaçades. Com a any molt fred el segueix també l'any 1.985 en el qual el dia 7 de gener vàrem arribar als 6 graus sota zero.

Un dia també molt recordat va ser el dia 25 de desembre de l'any 1.962 amb una nevada que va produir entre 70 i 80 cm de neu.

L'any que ha plogut més ha estat l'any 1.971 que van caure 900 litres d'aigua. L'any de més calor ha estat el 1.987, ja que en el mes d'agost es varen recollir temperatures mitjanes de 39 graus durant el mes d'agost, de 36 en el mes de juliol, i de 34 graus en el mes de setembre.

Quan li preguntem a què responen aquests tipus de fenòmens, en Rossend Colomer, que està fart de donar-li voltes a l'assumpte, respon amb un significatiu i eloqüent: "*Coses de la natura*"- que posa de manifest que l'home és molt lluny encara de conèixer els secrets més profunds de la natura.

- *De totes formes, la gent gran del poble no es cansa de repetir que ara no fa tant fred com abans i que fins i tot plou menys que abans?*

- "De fet, el fred que fa ara és més seguit i segurament no tan fort, i les temperatures d'ara són més caluroses. Podem dir que ara només hi ha dues estacions, ja que de l'hivern passem tot seguit a l'estiu i viceversa, sense canvis a l'intermedi. Abans hi havia les quatre estacions. L'explicació d'aquest fenomen només la té la naturalesa. Alguns estudis diuen que el sol té la tendència a escalfar la terra cada cop més. Fins i tot diuen que amb el pas dels anys i anys les aigües dels glaciars es desfaran i inundaran els nostres ports.

- *També es diu que ara plou menys i que les rieres a Alella no baixen com abans?*

- *El que passa actualment amb la pluja és que ara amb mitja hora o una hora cau la mateixa aigua que abans queia en un dia, i això es perjudicial perquè l'aigua que cau en tan poc temps no s'aprofita. Per altra banda, les rieres del nostre poble no baixen com abans per moltes raons. Una de les causes pot ser perquè ara ja no es té cura de les mines. També cal dir que quan es va fer el túnel de les aigües del Ter, se'n van tapar moltes d'aquestes mines."*

- *Hi ha qui diu que l'acció de l'home també incideix en aquests canvis?*

- "Jo tinc la mania que els avions a reacció són els que ocasionen aquests desequilibris. L'acció d'aquests avions en recorda el que es feia abans a la Conreria des d'on es llançaven coets quan venia tempesta. L'explosió del coet disgregava la tempesta trencant-la perquè no pedregués. Això també ho feien alguns pagesos.

Els avions de reacció poden provocar aquell mateix efecte però multiplicat, i això ha d'afectar la climatologia des que els avions van deixar de ser d'hèlix.

- *De fet l'home segueix essent molt ignorant sobre la meteorologia i la seva previsió?*

- *Les previsions d'avui han guanyat molt gràcies al Meteorosat que permet fotografiar la terra i tenir una visió de conjunt. Però, a banda d'això, no s'hi ha guanyat res. Així com en l'astronomia es poden preveure eclipsis d'anys per endavant, a la meteorologia no podem saber amb una mínima exactitud ni el temps que farà demà.*

L'única cosa que es pot fer és experimentar i amb les dades de què es disposa intentar fer una previsió aproximada del que pot passar."

I per aquesta raó, per intentar esbrinar poc a poc els petits i grans secrets de la natura, en Rossend Colomer, des de fa 29 anys segueix recollint les dades climatològiques d'Alella, dia sí, i dia també; tasca per la qual la Revista Alella, i tot els alellencs, li hem d'estar molt agraïts. ●

**SI VOLEU SER SUBSCRIPTOR
DE LA REVISTA ALELLA
ÉS MOLT FÀCIL.
TRUQUEU AL TELÈFON
555 16 92**

Rosendo Colomer

per Mercè Giralt

En Rosendo Colomer, el nostre meteoròleg, imposa per la seva estatura, pel seu tarannà serè i per la calma i seguretat amb què s'expressa. No ens estranya gens que sigui posseïdor de la paciència que li ha permès d'anotar, dia rera dia, any rera any, les dades de temperatura i pluviometria. El 17 d'abril d'enguany l'Ajuntament el nomena Fill Predilecte d'Alella, en reconeixement a la seva labor.

—*Què en pensa d'aquest nomenament?*

—És molt d'agrair. Demuestra que la gent està contenta de la tasca que he dut a terme. És un reconeixement que m'afalaga.

—*De totes maneres, a vostè ja fa anys que li varen reconèixer el seu treball.*

—Sí, el Servei Meteorològic Nacional l'any 1964 va concedir un diploma a alguns meteoròlegs particulars de tot l'Estat. A mí, me'n varen donar un.

—*Vostè té recollides dades pluviomètriques des de l'any 1905. Amb elles a la mà, quins canvis s'hi observen en el decurs d'aquest període de temps?*

—En primer lloc cal que aclareixi un concepte que no és cert del tot. Qui va recollir les dades, a partir del

1905 fou, d'entrada, el meu pare. Al seu costat jo m'hi vaig anar interessant, vaig col.laborar amb ell i, quan va morir, vaig continuar la seva tasca, cosa que segueixo fent.

»Referent a si hi hagut canvis en el volum de la pluja durant aquest període,

jo diria que no. La pluja evoluciona de manera cíclica, si bé es tracta de cicles irregulars. La mitjana de pluges durant l'any ve a ser d'uns cinc-cents cinquanta litres per metre quadrat.

—*I de les temperatures, des de quan en té preses les dades?*

—Podria dir-se que des del 1940, que és quan el meu pare començà a anotar-les. Ho va fer fins el 1960 i jo he continuat fent-ho.

—*Com va néixer en la seva família (perquè sembla que li ve de família) l'afició per la meteorologia?*

—D'una manera molt senzilla: el meu pare i l'Isidre Pòlit, eren amics des de la infantesa, havien anat a l'escola plegats. Tots dos es sentien atrets per les coses del temps i de l'espai. L'amistat va continuar sempre, només que el meu pare es va posar a treballar i no pogué continuar els estudis. L'Isidre es convertí en un gran científic. Un altre amic que va contribuir a l'afició del meu pare fou l'Eduard Fontserè, que va fundar el Servei Meteorològic a Barcelona.

—*Seran els seus fills continuadors de la seva feina?*

—És una incògnita, no ho sé pas. Són casats i viuen fora d'Alella, no sé què faran.

De vegades penso que potser algun mestre —ja que tinc l'Escola Fabra tan prop de casa— se'n podria fer càrrec quan jo no ho pugui fer. Seria bonic i als alumnes els podria servir també per aprendre una matèria més.

—*Què recomanaria a qui estés interessat en la meteorologia?*

—Que aprofundeixi en el seu coneixement i que no oblidí que li caldrà molt de temps, voluntat i constància. Després, que es procuri un termòmetre, un pluviòmetre i un baròmetre, i que els col·loqui en un lloc ben aïllat on no hi toqui el sol ni l'aire directe ni tampoc d'una sola banda. També, que siguin en un lloc a prop

seu, on viu o bé on treballa, això facilita l'observació periòdica.

—*Actualment els mitjans de comunicació ens avancen els temps que ens espera, però amb freqüència s'equivoquen; com és?*

—Molt senzill, la meteorologia no és cap matèria exacta, dos i dos no fan quatre en aquest camp. Saps qui mana? Doncs no ho fan els núvols sinó el vent, la pressió... que poden variar amb molta rapidesa i sorprendre, desbatellant les previsions més acurades. No pot culpar-se els "homes del temps" dels errors que cometem.

—*I els símptomes de canvi de temps que antigament la gent desxifrava i que, segons deien, mai no fallaven, ara, sembla que no funcionen. Què pot haver passat?*

—Jo crec que són els símptomes els que fallen. No són els núvols apareixent darrera d'una muntanya a una hora determinada, ni els ocells de pas que s'escriassin, ni els núvols estirats a l'horitzó del mar: som els homes, que hem perdut el costum d'estar atents als senyals que ens ofereix la natura. Abans, els pagesos al tros, a la vinya, a l'hort, de camí cap a casa; els pastors, mentre pasturaven els ramats... n'eren uns eficients observadors i en treien conclusions, la major part de les vegades encertades. Ara, les nostres vides, les nostres activitats i els nostres costums, han canviat, nosaltres hem canviat, no pas els símptomes naturals que ens indiquen els canvis del temps.

Si us voleu subscriure a la

Revista ALELLA

truqueu als números

555 18 68 o 555 14 96